

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 15220/2024
25.07.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Јелице Бојанић Керкез, председника већа, Драгане Бољевић и Јасмине Симовић, чланова већа, у правној ствари млт. тужиоца АА, кога заступа законска заступница мајка ББ, обоје из ..., чији је пуномоћник Владан Готовац, адвокат из ..., против туженог ВВ из ..., чији је пуномоћник Данијела Бојичић, адвокат из ..., ради утврђења права становања, одлучујући о ревизији туженог, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж2 72/24 од 14.02.2024. године, у седници одржаној 25.07.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж2 72/24 од 14.02.2024. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Старој Пазови П2 425/21 од 14.12.2023. године усвојен је тужбени захтев, те се утврђује право становања у корист тужиоца млт. АА и законског заступника тужиоца, мајке ББ, на стану у ... који се налази у ул. ... бр. .. у ..., стан број ..., површине 86м², изграђен на кп. бр. .. КО ..., уписан у лн. бр. .. КО ..., који се налази у власништву туженог ВВ, до пунолетства малолетног тужиоца, што је тужени дужан да призна и трпи и дозволи да се право становања на наведеном стану упише у катастар непокретности. Одлучено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж2 72/24 од 14.02.2024. године усвојена је жалба млт. тужиоца и одбијена жалба туженог, те наведена првостепена пресуда потврђена у погледу одлуке о главној ствари, а преиначена у погледу одлуке о трошковима поступка тако што је обавезан тужени да млт. тужиоцу на име трошкова поступка исплати износ од 459.000,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате. Обавезан је тужени да млт. тужиоцу на име трошкова другостепеног поступка исплати износ од 27.000,00 динара. Одбијен је захтев туженог за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права и битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. ЗПП.

Тужилац је дао одговор на ревизију.

Врховни суд је утврдио да је ревизија дозвољена на основу члана 403. став 2. тачка 1. Закона о парничном поступку („Службени гласник Републике Србије“ број 72/2011 ... 10/2023) у вези члана 208. Породичног закона, па је испитао побијану пресуду на основу члана 408. ЗПП и утврдио да ревизија туженог није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. У поступку пред другостепеним судом није дошло до пропуста у примени или до погрешне примене одредаба овог закона, па нема ни битне повреде из члана 374. став 1. овог закона. При доношењу побијане пресуде, другостепени суд је прихватио чињенично стање утврђено првостепеном пресудом, навео разлоге о битним чињеницама чија тачност није доведена у питање, оценио битне жалбене наводе и навео разлоге које је узео у обзир по службеној дужности, те поступио у складу са одредбама члана 396. став 1. и 2. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, млт. тужилац АА, рођен ...2014. године у ..., син је овде туженог ВВ и ББ, између којих је ванбрачна заједница престала 29.12.2015. године. Млт. тужилац је поверен мајци на самостално вршење родитељског права, са мајком живи у стану у ... површине 86м² који је у својини туженог као његова посебна имовина. У овом стану млт. тужилац живи од рођења, стан доживљава као свој дом, стан се налази у близини основне школе коју похађа и где је засновао друштвене односе. Тужени живи и ради у истом месту. Власник је вулканизерске радње у којој ради и остварује приходе од око 500 евра месечно, и поред које живи у кући заједно са својом мајком, док на спрату куће живи његов брат са својом породицом. Сувласник је у 3/10 дела куће у ... од 107м² старости 130 година, која нема стамбени простор и претворена је у мајсторску радионицу и вулканизерску радњу. Вулканизерска радња у ... у којој тужени ради и кућа у којој живи налазе се између школе коју похађа млт.тужилац и стана у којем живи са мајком. Млт. Тужилац код оца воли да иде, виђају се неколико пута недељно по пар сати и повремено преспава код оца у кући.

Млт. тужилац нема право својине на усељивом стану. Његова законска заступница није запослена, нема редовних прихода, повремено се радно ангажује. За млт. тужиоца остварила је право на дечији додатак од 3.000,00 динара месечно. Тужени за млт. тужиоца плаћа допринос за дечије издржавање у износу од 8.500,00 динара месечно и плаћа обавезе у вези предметног стана. Понудио је да плаћа 170 евра месечно поред алиментације како би млт. тужилац и његова мајка решили стамбено питање изнајмљивањем стана до пунолетства тужиоца или да они пређу у стан у близини дететове школе површине 48м², који је још у фази изградње, а чији ће власник постати тужени, а што законска заступница млт. тужиоца није прихватила. Она је свој наследни део на заоставштини иза оца који је преминуо у 2017. години, уступила својој мајци, која наслеђену земљу издаје у аренду, живи у селу ... у домаћинству са сином и користи стамбени објекат спратне градње по структури трособног комфорног стана и помоћни објекат који се састоји од два одељења, летње кухиње и оставе. У овом селу постоји основна школа за ученике до четвртог разреда. Даље школовање деца

настављају у месту ... које је удаљено 5км. Млт. тужилац је адаптиран на услове живота у ... и његовом интересу и потребама не би одговарало измештање у село ..., све и када би то било могуће, насупрот воље и изјашњења бабе по мајци ГГ. Утврђено о структури породичне куће у том селу не даје основа закључку о својини заступнице млт. тужиоца на усељивом стан, како је од стране туженог истицано.

Код изнетог стања ствари, правилно је пресудама нижестепених судова основаним оцењен тужбени захтев за утврђење права становања у корист млт. тужиоца и његове законске заступнице на предметном стану у ... у својини туженог, уз дате разлоге који такву оцену опредељују у смислу члана 194. Породичног закона.

Чланом 194. Породичног закона регулисано је право становања, прописивањем да дете и родитељ који врши родитељско право имају право становања на стану чији је власник други родитељ детета ако дете и родитељ који врши родитељско право немају право својине на усељивом стану (став 1.), да право становања траје до пунолетства детета (став 2.), а да немају право становања дете и родитељ ако би прихватање њиховог захтева за право становања представљало очигледну неправду за другог родитеља (став 3.).

У конкретном случају, правилно је материјално право примењено код оцене о испуњеним условима за заснивање права становања у корист тужиоца на предметном стану који представља центар његових животних активности, а не представља очигледну неправду за туженог, који осим својине на предметном стану поседује и удео на кући која се налази у ..., као и права на стану у изградњи у ..., власник је вулканизерске радње у којој радом остварује приходе. Установљењем траженог права, тужени се не доводи у материјално погоршан положај, нити је остварење права проистекло из очигледне злоупотребе од стране лица која то право захтевају. Заступница млт. тужиоца, као родитељ коме је поверено самостално вршење родитељског права, у својини нема усељив стан, нити се таквим може сматрати наследна припадност на породичној кући у селу ... коју користе њени сродници. У спроведеном поступку тужени није доказао да су испуњени услови за заснивање права становања на стану у изградњи у ... означене површине 48м², односно да је тај стан усељив и погодан за остварење права становања.

Дакле, према чињеницама које су утврђене, заступница млт. тужиоца нема право својине на усељивом стану. Уступање наследне припадности иза покојног оца у корист мајке која заједно са тужиљиним братом живи у стамбеном објекту, имајући у виду структуру и начин коришћења стамбеног објекта, као и помоћног објекта, не даје утемељење тврдњи туженог о својини заступнице на усељивом стану, а такође ни томе да се ради о злоупотреби од стране заступнице млт. тужиоца. Као родитељ који врши родитељско право заступница млт тужиоца нема право својине на другом усељивом стану у коме би она и млт. тужилац могли да станују. Стога, сходно цитираним одредбама члана 194. Породичног закона млт. тужилац има право становања на стану у својини туженог.

По оцени Врховног суда, ревизија туженог није основана.

Право становања - хабитација је лична службеност ограниченог трајања, из корпуса дечијих права, које је установљено у циљу егзистенцијалне заштите детета, ради збрињавања детета и у интересу родитеља који врши родитељско право. Суштина овог права је да се млт. детету обезбеди остваривање права на дом као једног од најважнијих права из корпуса права установљених ради добробити и заштите детета. За остварење овог права у конкретном случају су испуњени услови прописани чланом 194. Породичног закона. По оцени Врховног суда, конституисање права становања млт. тужиоца на спорном стану не представља очигледну неправду за туженог, нити прекомеран терет, јер из утврђених чињеница произилази да тужени поседује одређену имовину и имовинска права и радом остварује приходе за егзистенцију. Правом становања се обезбеђује остварење права на дом млт. детету, на начин којим се не угрожавају својинска права туженог, већ се привремено ограничава у коришћењу предметног стана. Због наведеног, неосновани су наводи ревизије којима се указује на погрешну примену материјалног права.

С обзиром да је усвојен тужбени захтев за остварење права млт. тужиоца, правилно је побијаном пресудом другостепеног суда одлучено о трошковима поступка, досудом тужиоцу припадајуће накнаде трошкова поступка на терет туженог, у складу са одредбама члана 153. став 1, 154. и члана 165. став 1. ЗПП.

Из изнетих разлога, Врховни суд је одлучио као у изреци, применом члана 414. став 1. ЗПП.

Председник већа - судија
Јелица Бојанић Керкез, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић